

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Haplové a soudkyň JUDr. Zuzany Bystřické a JUDr. Jany Kubenové v právní věci žalobkyně **K.K.**, bytem, zast. JUDr. Stanislavou Vrchotovou, advokátkou se sídlem Vachova 36/1, 602 00 Brno, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, pracoviště Brno, Veverí 7, 602 00 Brno, o žalobě proti rozhodnutí č.j.: 47091/010/9012/13.5.2010/1329/PRP221 ze dne 7.6.2010,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou napadeným rozhodnutím č.j. 47091/010/9012/13.5.2010/1329/PRP221 ze dne 7.6.2010 žalovaná příslušná k rozhodování podle ust. § 5 písm. a) bod 4 zák. č. 582/1991 Sb., zamítla odvolání plátce pojistného K.K., se sídlem, (dále v textu žalobce) proti rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Třebíč (dále v textu OSSZ Třebíč) č.j. 47010/220-9010-31.12.2009-2544/PPO/35/4-Zel ze dne 7.4.2010 a napadené rozhodnutí potvrdila. Napadeným rozhodnutím byla žalobci v souladu s ust. § 104a zák. č. 582/1991 Sb., zamítnuta žádost o vrácení přeplatku na pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Odvolatelka – žalobkyně napadla rozhodnutí proto, že odůvodnění se opírá pouze o rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v obdobné věci, k němuž vyjádřila své stanovisko a konstatovala, že správní orgán nemůže od fyzických a právnických osob inkasovat platby, k nimž není žádná opora v zákoně. Navrhla, aby ČSSZ, pracoviště Brno napadené rozhodnutí zrušila. Podle žalované prvoinstanční orgán odkázal pouze na závěry, k nimž Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí č.j. 4 Ads 120/2009-88 ze dne 25.2.2010

došel. Proto OSSZ Třebíč v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že v období od 1.1.2007 do 30.6.2007 byly organizace a malé organizace poplatníky pojistného, neboť jejich povinnost v tomto období nezanikla, protože vyměřovací základ bylo možné dle obecných interpretačních postupů stanovit natolik určitě jako částku odpovídající úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců, že o jeho vymezení nemohly být žádné pochybnosti. Zákon č. 589/1992 Sb., ve znění účinném pro období od 1.1.2007 do 30.6.2007 podle OSSZ Třebíč zařazoval v tomto období do okruhu poplatníků pojistného také organizace a malé organizace a stanovil jim povinnost odvádět pojistné, které byly povinny platit za sebe s tím, že ze zákona konkrétně vyplývalo i vymezení vyměřovacího základu organizace a malé organizace. Jejich platební povinnost nemohla v rozhodném období zaniknout a pojistné odvedené žadatelem za toto období bylo proto odvedeno v souladu s tímto zákonem a v důsledku toho nemohl vzniknout žadateli přeplatek na pojistném, a proto OSSZ Třebíč žádost o vrácení pojistného shledala nedůvodnou. Žalovaná po přezkoumání napadeného rozhodnutí dospěla k závěru, že rozhodnutí orgánu prvního stupně bylo vydáno v souladu s právními předpisy, OSSZ Třebíč v souladu se správním řádem přerušila řízení v této věci, neboť výsledek řízení byl odvislý od vyřešení předběžné otázky rozhodované Nejvyšším správním soudem. Na základě rozhodnutí NSS o kasační stížnosti v obdobné právní věci OSSZ Třebíč pokračovala v řízení a učinila právní závěr, že žádosti nelze vyhovět, protože v období od 1.1.2007 do 30.6.2007 byly organizace a malé organizace poplatníky pojistného, měly povinnost platit pojistné za sebe, a proto jejich platební povinnost v tomto období nezanikla. Vyměřovací základ organizace a malé organizace v zákoně č. 589/1992 Sb., ve znění účinném od 1.1.2007 do 30.6.2007 bylo možné pomocí příslušných interpretačních postupů z ustanovení zákona stanovit natolik určitě, že o jeho vymezení nemohlo být žádných nejasností. Odvolací orgán dospěl k závěru, že předmětné rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost o vrácení přeplatku na pojistném za leden – únor 2007 bylo vydáno na základě správně zjištěného stavu věci a v souladu s právními předpisy.

V žalobě žalobkyně uvedla, že napadené rozhodnutí je nespravedlivé a nezákonné, jeho odůvodnění kusé, odvolávající se na rozhodnutí NSS v obdobné věci, z něhož cituje nepřesně závěry, nevypořádává se s argumentací žalobkyně, jak v žádosti, tak i v podaném odvolání. Pomíjí, že rozhodnutí NSS se zcela ztotožňuje se zjištěným skutkovým stavem přezkoumávaného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, který souhlasí s tím, že podle ust. § 3 odst. 1 a § 4 zák. č. 589/1992 Sb., je povinnost platit pojistné dána stanovením rozhodného období, vyměřovacího základu a procentní sazby z tohoto vyměřovacího základu. Bez těchto taxativně vyjmenovaných a ve své podstatě kogentních ustanovení určených pouze formou zákona, což v rozhodné době určeno nebylo vůbec, odvozy určit skutečně nelze, s čímž se Nejvyšší správní soud ztotožnil. Jeho zamítavé stanovisko nespočívalo na tom, že šlo výši příspěvků logicky odvodit v návaznosti na dosavadní pravidelně vydávané zákony, ale na tom, že tuto chybu v zákoně využil jedinec na úkor ostatních platících subjektů, na úkor státní pokladny, státního rozpočtu, což je v rozporu s dobrými mravy a ustálenou politikou právního státu. Žalovaná nereagovala na námitku, že požádá-li plátce sociálního zabezpečení o vrácení přeplatku vyššího, než mu předepisuje zákon, je povinna tento přeplatek vrátit, natož bylo-li placeno v případě, kdy zákon nepředepisoval nic. V další části žaloby žalobkyně polemizuje s důvody rozhodnutí Nejvyššího správního soudu shora s tím, že je v přímém rozporu se všemi zásadami správního řízení a považuje odůvodnění rozhodnutí politicky laděné. Podle žalobkyně hospodářská situace státu by při posuzování takového případu vůbec neměla hrát roli, důležité je rozhodnout spravedlivě podle základních právních principů a v souladu s ústavním

pořádkem. Vzhledem k tomu, že žalovaná své zamítavé stanovisko zcela a pouze opřela o závěry rozhodnutí NSS, který fakticky potvrdil faktickou nezákonnost postupu při inkasu plateb sociálního zabezpečení organizací v období leden až únor 2007 a tuto nezákonnost vyvážil větou, která je naprosto vágní, nepodložená, nesmyslná, nedávající smysl, neospravedlňuje nezákonnost, resp. legislativní opomenutí, které se ukázalo jako nenahraditelné a zpětně nenapravitelné, což oproti svému závěrečnému výroku i senát citovaného rozhodnutí NSS nijak nezpochybňuje. Protože žalovaná jiné argumenty, než výše uvedené nemá, žalobkyně navrhl, aby napadené rozhodnutí stejně jako rozhodnutí prvostupňové bylo zrušeno a vráceno k novému projednání a rozhodnutí.

Žalovaná ve vyjádření uvedla, že žaloba obsahuje obdobnou právní argumentaci, kterou žalobkyně vyjádřila ve svém odvolání a odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalobkyně ve své žalobě uvádí, že žalovaná vyhodnotila odvolací důvody nespravedlivě a nezákonně. Ona však postupovala v intencích správního řádu, když se plně ztotožnila se závěry prvoinstančního orgánu, což v odůvodnění rozhodnutí vyjádřila. Z něho také jasně vyplývá, že kterým skutečností přihlédla při hodnocení právního stavu a zákonnosti prvoinstančního rozhodnutí s tím, že její právní názor je podpořen obecným názorem NSS na danou problematiku. Námitky považuje za neopodstatněné a nedůvodné, rozhodnutí za dostatečně přesvědčivé a přezkoumatelné. Námitky ve vztahu k absenci zákonné úpravy rozhodného období vyměřovacího základu a procentní sazby z něho považuje za polemiku se závěry NSS o způsobu definice vyměřovacího základu. NSS sice konstatoval ústavní nekonformitu nařízení vlády č. 39/2007 Sb., ale současně dospěl k závěru, že definici vyměřovacího základu lze stanovit přímo ze zák. č. 589/1992 Sb., a pomocí příslušných interpretačních postupů ho lze stanovit natolik určitě, že o jeho vymezení nemohlo být žádných nejasností. Tento obecný právní názor vrcholného soudního orgánu ve správním soudnictví k dané problematice a jeho nezávislé posouzení legislativního pochybení spočívajícího v absenci výslovné definice vyměřovacího základu organizace a malé organizace plně respektovala. Shrnula, že v období od 1.1.2007 do 30.6.2007 byly organizace a malé organizace poplatníky pojistného a měly povinnost platit pojistné za sebe a tato povinnost v tomto období nezanikla. Vyměřovací základ bylo možné v tomto období dle obecných interpretačních postupů stanovit natolik určitě, že o jeho vymezení jako části odpovídající úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců nemohly být žádné pochybnosti. Platební povinnost plátce pojistného nemohla v období shora zaniknout a pojistné odvedené žalobkyní bylo odvedeno v souladu se zákonem. Žalovaná dále konstatovala, že v systému správního soudnictví má NSS svou nezastupitelnou roli, kdy dbá především na zákonnost a jednotu rozhodování krajských soudů i správních orgánů. Zdůrazňuje vázanost těchto správních orgánů i krajských soudů názorem a právním posouzením situace Nejvyšším správním soudem, proto správní orgán I. stupně vyčkal vyřešení předmětné otázky a učinil si právní názor i v návaznosti na názor NSS. Nelze tedy hovořit o mechanické činnosti správních orgánů, či mechanické odkazování na rozhodování NSS. Rozsudek NSS č.j. 4 Ads 120/2009-88 z 25.2.2010 je nutno považovat za předběžnou otázku a další rozhodování správních orgánů v obdobných věcech muselo být odvislé od zaujetí právního názoru NSS. Žalovaná uzavřela, že žalobkyni nevznikl přeplatek na pojistném, proto je žádost nedůvodná, žaloba žalobkyně neopodstatněná a nedůvodná a navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Učinil tak bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s.ř.s., když k takovému postupu obě strany sporu udělily souhlas. O věci usoudil následovně.

Z obsahu žaloby, z vyjádření žalované k ní a z obsahu odůvodnění prvoinstančního i žalobou napadeného rozhodnutí je zřejmé, že předmětem sporu mezi oběma stranami je posouzení právní otázky, zda žalobkyni vznikl za období leden – únor 2007 přeplatek na pojistném, resp. zda byla v tomto období povinna pojistné platit, neboť zák. č. 589/1992 Sb., neobsahoval ustanovení, jež by výslovně stanovilo vyměřovací základ organizace a malé organizace, a zda správní orgány postupovaly při posuzování žádosti v souladu se zákonem, když vycházely z právních závěrů v rozsudku NSS č.j. 4 Ads 120/2009-88 ze dne 25.2.2010.

Krajský soud nemohl přehlédnout (ostatně i obě strany sporu na tuto skutečnost poukazovaly), že uvedenou problematikou se již zabýval Nejvyšší správní soud v již několikrát citovaném rozsudku ze dne 25.2.2010, č.j. 4 Ads 120/2009-88; dostupný na www.nssoud.cz, a že tento soud již také rozhodl rozsudkem ze dne 25.8.2011, č.j. 3 Ads 73/2011-74 o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 28.2.2011, č.j. 57 A 61/2010-39, kterým tento soud zamítl žalobu proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, která zamítla odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost o vrácení přeplatku na pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za období leden – červen 2007. Krajský soud v rozsudku uvedl, že se spornou právní otázkou podrobně zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25.2.2010, č.j. 4 Ads 120/2009-88 v bodech 33-39 a 40-51, ztotožnil se s těmito závěry, že při absenci výslovné definice vyměřovacího základu organizace a malé organizace bylo možné tento pojem ze zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném pro období od 1.1.2007 do 30.6.2007 s potřebnou mírou určitosti vymezit jako částku odpovídající úhrnu vyměřovacích základů jejich zaměstnanců.

Jak již soud uvedl shora, Nejvyšší správní soud vydal rozhodnutí týkající se neúspěšných žádostí o vrácení přeplatků na pojistném za období od 1.1.2007 do 30.6.2007 po podaných kasačních stížnostech proti rozsudkům, kterým byla zamítnuta žaloba plátce pojistného. Právní problematikou se zabýval např. v rozsudku 3 Ads 73/2011-74 ze dne 25.8.2011, na který soud již shora odkázal. Podle tohoto rozsudku se Nejvyšší správní soud ztotožnil s výkladem v rozsudku č.j. 4 Ads 120/2009-88 i ve věci týkající se přeplatku pojistného v otázce, že nařízení vlády č. 39/2007 Sb., nebylo aplikovatelné a soud jím nebyl při svém rozhodování vázán. Shodl se s tímto rozhodnutím i v tom, že na základě systematického a historicko - teleologického výkladu lze dospět k závěru, že i pro období od 1.1.2007 do 30.6.2007 bylo možné náležitě stanovit výši vyměřovacího základu organizace a malé organizace navzdory neexistenci výslovné definice vyměřovacího základu organizace a malé organizace, když bylo možné tento pojem ze zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném od 1.1.2007 do 30.6.2007 s potřebnou mírou určitosti vymezit jako částku odpovídající úhrnu vyměřovacích základů jejich zaměstnanců a o jeho vymezení nemohlo být žádných nejasností. Právní názor Nejvyššího správního soudu vyslovený v tomto rozsudku i v předchozím rozsudku č.j. 4 Ads 120/2009-88 jsou závazné i pro rozhodující soud, neboť posuzovaná věc je skutkově i právně totožná s věcí sp. zn. 3 Ads 73/2011. Projednávající soud odvolává se na právní posouzení posledně uvedené věci Nejvyšším správním soudem, neshledal po posouzení žaloby žádnou ze žalobních námitek důvodnou, neboť se ztotožňuje

a je vázán závěry shora uvedenými vyplývající z posouzení obdobné věci Nejvyšším správním soudem.

Soud proto ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s žalobu jako nedůvodnou zamítá.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1,2 s.ř.s., když úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 25. dubna 2012

JUDr. Milada Haplová, v.r.
předsedkyně senátu